

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/A
Telefon št. 73

Upravištvo:

Slobova cesta št. 6
Telefon št. 88Račun iz. post. ček. vrsta
Rev. 11.842

Ljubljana, 21. oktobra.

Gospod Korošec je danes konferiral s Stojanovim Protičem. Naše poročilo pravi, da se je vrnil s razgovora rebus in facta. Kaj sta si mogla reči dva generala, ki naj gresta v bitko brez armade? Drug drugemu obdobjanje s pristavkom, da bi nasprotnika gotovo potokla, ako bi... Strategični načrti, ki bi naj ubili vidovdanske ustave, so odloženi na boljše čase. Jugoslavija gre mirno svojo pot in se ne zmeja za sramotljive jezdilje starecev in zamujene ječile skrahiranih državnikov. Opozicijska armada države je v parlamentu — 30 mož. Pravijo, da pojde gosp. Protič še enkrat v Zagreb. Ne vemo, če je to res. Na popolnem polenu njegove akcije to ničesar spremeniti ne more. Radi mu je v imenu hrvaškega bloka povedal, da naj pripelje seboj srbske radikalne stranke, naj akceptira njegovo blazno idejo federacije "hrvaške republike" s "srbsko monarhijo" — pa bodo govorili naprej.

Protičev račun, da bo mogel izpodbiti separatistične osnove hrvaškega bloka s programom ustavne revizije, je ključno propadel. Stranka, kateri je bil dolga leta voditelj, je po svoji ogromni večini odklonila revizijski program in splošni bojkot, ki je v srbski javnosti zadel Protičevo novo glasilo, je najbolj dokaz njegove politične katastrofe.

Vredno si je ogledati revizijskištvo vojno, katero naj bi bili vodili Radić, Protič in Korošec. Le v enem to si edini njeni voditelji: da strogostjo sedanje upravitelj države ter sedajo na njihova mesta. V vseh drugih stvarih pa grede daleč narazen in njihovi programi se drug drugega izključujejo. Pri tem ima vsak izmed njih o sebi najboljši mnenje in najslabše o svojih zaveznikih — slabše nego o svojih nasprotnikih. Klerikalci očetajo Radića, da je človek brez programa in na svojem nedavnem zboru zapnikov v Sarajevu so ga obtožili izdajstva, češ, da pripušča cele dele hrvaškega plemena "srbski interesni sferi". Radić zopet sodi o gospodu Korošcu, da je "reakcionaran pop", ki zapeljuje hrvaškega seljaka in ga odvrača od edine zveljavne seljaške stranke. Mnenje gosp. Protića o Radiću in Korošcu tudi ni neznano. Prvega smatra za "sludog čovjekas", ki bi bil dober samo, ako se podredi njegovemu vodstvu. O Korošcu meni, da je mož brez skrupulov, ki si povrh niti v lastni stranki ni mogel obraniti avtoritete. Akcija, katere voditelj je se medsebojno tako očepčujejo in za katero je od početka bila vključena vsaka skupna programatična in taktična osnova, je morala propasti.

Geslo o reviziji ustave je v ustah teh gospodov v ostalem frazu, za katero se skrivajo po vsem drugi nameni. Radić ustave sploh ne priznava, on konsekvenco odklanja tudi vsako revizirano, ker je njegova koncepcija povsem druga: koncepcija mednarodne pogodbe med plemenskim državama Srbom in Hrvatov (s Slovenci se Radić mnogo ne bavi). Gosp. Korošec je zopet vseno, kaj se zgodi z ostalo državo, če bi le Slovenijo mogel dobiti v svoje roke. Gosp. Protić pa, ki ve sedaj toliko napisati o pogrešenem centralizmu, je kot ministrski predsednik s sopodpisom gosp. Korošca hotel uredbenim potom proglasiti nekdanjo ustavo srbske kraljevine kot veljavno za celo Jugoslavijo, in le veto srbskih (demokratskih) članov kabineta je to namero preprečil. Kdo naj potem razsodi, ali je gosp. Protić ravnal po svojem prepričanju takrat, ali sedaj, ko podpira klerikalno kričanje o "pogubnosti centralizma".

Značilno je za to politiko, da razgrajiva celi problem zgolj z mehaničnega stališča. Ker se Jugoslavija noče razkosati na plemenske državi, izročene na milost in nemilost partizan-kim katerijam revizionistov, jo bo centralizem ugonobil. Ta politika ne vidi, ali bolje rečeno, noče videti, da je po zaslugi demokratske stranke ustava zasigurno administrativni jedini-cam samoupravne pravice, kakršnih v mnogem oziru niti nekdanje avstrijske kronovine, ideal naših klerikalcev, ni imelo; da bo izvedena tako daleko-režna dekoncentracija državne uprave, da bo oblastna inštanca pri reševanju tekočih vsakdanjih administrativnih vprašanj najvišja, podvržena le še pravi upravnih sodišč, ki bodo poslovala redovito zopet na samem kraju oblastne uprave; da končno dobijo na vsa velika mesta, med njimi Ljubljana, avtonomijo, ki bo daleč presegala do-sedanje in bo vsebovala vse kompetence oblasti. Pa o teh stvarih gospod-je avtonomisti neradi govorijo, ker bi

Konstituiranje parlamenta.

PROGRAMATIČEN GOVOR PREDSEDNIKA RIBARJA.

Beograd, 21. oktobra. (Izv.) Današnja sejo zakonodajnega skupščine je otvoril starostni predsednik Mihailović ob 10. dopoldne in odredil takoj volitve novega predsedstva.

Za predsednika je bil zopet izvoljen dr. Ivan Ribar, ki je dobil 147 glasov, dočim so dobili zemljoradniki Savljanin 17, radikal Miladinović 2, Odavić 1 glas; 30 klerikalnih in socijalističnih glasov je bilo praznih.

Za podpredsednika so bili izvoljeni: radikal Marko Vujičić 146, musliman dr. Hrasnica 135, samostojni kinet Urek 148 glasov; 30 glasov je bilo praznih.

Takoj po svoji izvolitvi je imel predsednik Ribar sledeči govor:

Gospodje poslanci! Vidovdanska ustava nam je otvorila široko delovno polje. V tem zasedanju ima narodna skupščina dolžnost, izvršiti velike naloge. Razprava, o kateri moramo razpravljati, imamo tudi veliko nalogo sestaviti poslovnik in urediti vse zakone, ki so v tesni zvezi z ustavo, kakor tudi zakone finančnega značaja, katerih ne bo mo-gelje odložiti. Vse te zakone bomo morali nujno urediti, med njimi posebno važne zakone gospodarskega in socialnega značaja. Urediti nam je te zakone po smernicah naše ustave. Posebno pozor-nost bomo morali posvetiti tudi zakonom, ki bodo jamčili za mir in napredek naše države, zakone, ki se tičejo obrambe proti našim zunanjim sovražnikom. (Ploskanje.) Gospodje! Vi ste tisti, ki boste ne samo reševali te zakone, ampak tudi predlagali nove navedbe. Po poslovniku, katerega bo sestavila ta skupščina v soglasju z ustavo, ima vsak poslanec svoje pravice in dolžnosti. Naj vas opozorim na tisti člen ustave, ki daje vsakemu članu skupščine pravico predlagati zakonski načrt. Inicijativa je torej v rokah vsakega posameznega poslanca in zatorej se ne bo mogel nihče izmed vas pritoževati nad slabim delom skupščine. Za neplodnost skupščine je odgovorna vsa skupščina, oziroma vsak poslanec posebej. Dela pa bomo imeli veliko v tem zasedanju. Navdihniti moramo široke mase s prepričanjem, da je vidovdanska ustava v resnici varna podlaga vsemu razvoju in napredku na gospodarskem, socialnem in splošno-kulturnem polju naše države. (Ploskanje.) Zakoni, ki se tičejo organizacije in obrambe naše države in zakoni finančnega, gospodarskega in socialnega značaja morajo dati dokaz, da je naša država narodna država. (Odobranje.) Dati moramo vsi državni edinstvene zakone, s čimer bomo osvobodili nove osvobodjene krate starih usi-

lenih zakonov in ustvariti pravno pravno v državi. Imejmo vedno pred očmi svoje domovino in svoje dolžnosti da uje in vsak na po svojih najboljših zmožnostih pripomore k napredku države. (Odobranje.)

Počasičen sem s ponovno izvolitvijo, za katero vam izrekam srčno zahvalo. Ob tej priliki naj izrečem tudi začasno predsedniku Mihailoviću v vašem imenu zahvalo in vas prosim, da mi ponagat kot predsedniku skupščine vršiti dolžnost, kakor mi jo nalaga ustava in ljubezen do domovine. (Odobranje.)

Predsednik dr. Ribar je nato zaklju-čil sejo in se prihodnja skliče pismo-no, ker se mora po poslovniku konsti-tuiranje javiti ministrskemu svetu.

Beograd, 21. oktobra. (Izv.) Jutri ob 11. dopoldne se bo vršila medstran-karska konferenca o sedanjem politič-nem položaju.

Beograd, 21. oktobra. (Izv.) Četrta sek-cija zakonodajnega odbora je končala svoje delo in predložila plenumu zakono-dajnega odbora v osvojenju vse predelane zakone.

KOROŠČU SE HOČE KOMUNI-STIČNE POMOČI.

Beograd, 21. oktobra. (Izv.) Dr. Korošec je imenovan klerikalnega kluba vložil predlog za ukinjenje člena 18. zakona o zaščiti države, ki razveljavlja komunistič-ne mandate. Predlog zahteva, naj se vr-nejo komunistični mandati, ker po pre-teku roka enega meseca niso bile izvršene nadomestne volitve.

PROTIĆ IN KOROŠEC.

Beograd, 21. oktobra. (Izv.) Danes je posetil poslanec dr. Korošec Stojana Protića in se mudil pri njem celo uro. Razgovorjal se je z njim o poli-tični situaciji ter se informiral o uspe-hih Protičeve akcije v Zagrebu glede ustanovitve opozicijskega bloka. Izgleda, da je dobil nezadovoljiv od-govor.

PRED GLAVNIM ZBOROM DEMO-KRATSKIH STRANKE.

Beograd, 21. oktobra. (Izv.) Danes je imel glavni odbor demokratske stran-ke sejo. V glavnem so bili storjeni gle-de zemljoradniške politične stranke. Določena sta bila tudi dva referenta, eden iz Srbije, drugi iz prebanskih kra-jev, ki bosta o tem predmetu referira-la na glavni strankini kongresu. Minister za šume in rudo Krizman bo poročal o finančnem stanju zemlje in o politiki stranke s ozirom na nje-gov resort.

Notifikacija odločitve o Gornji Sleziji.

Berlin, 20. oktobra. Danes popoldne je izročil delegat poslaniške konference nem-skemu poslaniku v Parizu noto o odlo-čitvi konference v vprašanju Gornje Slezije. Notl so prilepane obširne priloge, ki vsebujejo v prvi vrsti načrte sveta zve-ze narodov glede meje. Po teh načrtih izgubi Nemčija južnovzhodni del ratibor-skega okrožja, okrožje Rybnik do severo-zahodnega kota, okrožje Pšina, južno-vzhodni konec okrožja Gliwice in skoro dve tretjini okrožja Zagorze z mestom okrožje Katowice, okrožje Kralevska Hu-ta, južni in vzhodni del okrožja Bytom, dočim ostane mesto nemško. Nadalje iz-gubi Nemčija okrožje Tronowie-Lubljinec z mesti vred ter najvažnejša industrijska ozemlja. Priloge vsebujejo nadalje načrt gospodarske pogodbe med Nemčijo in Poljsko ter nekatera določila glede var-stva narodnostnih manjšin. Za izvedbo določb so predvideni odbori, ki bodo se-stavljeni iz poljskih in nemških delegatov, katerim pa bo načeloval predsednik, ki ga določi svet zveze narodov. Nemška in poljska vlada se pozivljata, da imenujeta tekem osmih dni svojega pooblaščenca za predvidena pogajanja.

KRITIČEN POLOŽAJ NEMŠKE VLADE.

Berlin, 21. oktobra. (Izv.) Današnja seja kabinetnega sveta je trajala do 9. ure zvečer. Odstop kabineta še ni bil sklenjen. Seja se nadaljuje jutri popoldne.

Jim potem zdrsnilo iz rok najkomod-nejše in v teh časih obče nezadovolj-nosti najuspešnejše orodje separatistič-ne agitacije.

Upamo, da ni več daleč čas, ko bo ljudstvo napravilo konec politiki veli-ke besede ter kričaje "revizijski" pognalo k pozitivnemu delu.

Uvedba efektivne zlate carine v Avstriji.

Dunaj, 21. oktobra. Zastopnik zvezne-ga finančnega ministrstva na današnji časnikarski konferenci je izjavil, da so bo odsej plačevala carina za izrečno luksuz-ne predmete v popolni zlati pariteti. Ker pa je dobava efektivne zlate težka in zapeljuje k tihotapstvu z zlatom, bo iz-dajala Avstro-ogrska banka in njene po-družnice nakaznice za zlato. Kurz se bo ravnal po vsakokratnih dnevnih tečajih zlate. Za ostale, carini podvržene pre-dmete, za katere se je zvišala carina do-slej na 100- do 200kratno plačilo, se zvi-šje odsej na 250kratno, dočim ostanejo predmeti, ki so bili doslej prosti carine (živila) še nadalje prosti carine.

RAZPRODAJA V NEMŠKEM ZASEDENEM OZEMLJU.

Köln, 21. oktobra. (Izv.) Vpliv padca tečajja nemške marke zavzema v zasede-nem nemškem ozemlju že naravnost ka-tastrofalne dimenzije. Iz vseh strani sveta prihajajo kupci v ogromnih množinah v zasedeno ozemlje. V Porenju se doga-lajo stvari, ki so brez primere. Holanci, Belgijci, Angleži, Francozi, Amerikanci in celo Japonci so preplavili mesta Köln, Lachen, Trier in Koblenz in pokupujejo vse, kar jim pride pod roko: hiše, gro-vine, živila, pohištva itd. Kupčije se ske-nejo običajno kar v desetih minutah. Ce-le karavane inozemskih trgovcev se vra-čajo dan za dnem, dobro obložene z naj-različnejšim blagom, nazaj proti meji. Domače prebivalstvo je začelo zaradi te-ga v velike stiske in postaja položaj že naravnost katastrofalen. Iz Tiera se po-roča, da je tamkaj za domače prebival-stvo že zmanjkalo blaga. Ob nizozemski meji grozi trgovcem v najkrajšem času propad, ker ne morejo več vzdržati kon-kuence.

Ofenziva madžarskih karlistov.

MADŽARSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK PROGLAŠA KARLA HABSBURGA ZA PRAVEGA MADŽARSKEGA KRALJA.

Budimpešta, 21. oktobra. Ministrski predsednik grof Bethlen je imel na zbo-rovanju volitev v Pečuju govor, v ka-terem je poudarjal, da mora dežela str-niti vse svoje moči v enotni vladni stran-ki, ki naj bo organična celota vseh kr-šćansko mislečih Madžarov. Kar se tiče vprašanja kralja, je izjavil ministrski predsednik, da je odstranila kralja iz dr-žave vsa maoor, katero je poklicala v de-želo revolucije. Kakor hitro pa se bodo razmere izpremenile, je dolžnost kralja, da začne zopet izvajati svojo oblast in dol-žnost vlade, katere ji izvira iz ustave, da stori v vprašanju kralja potrebne diplo-matične korake in da naznači stališče vse-ga naroda in tem vprašanju vsemu svetu. Razjasnitev tega vprašanja je ustavna dolžnost naroda.

Praga, 21. oktobra. "Lidove Noviny" javljajo iz Kiralyhaze, da pripovedujejo

iz Madžarske dospeli popotniki, da Ma-džari vdolže vse pokarpatsko-ruske meje kopljejo strelske jarkove in zmenjavajo ob-melne straže z dobro oboroženimi če-tani.

Budimpešta, 21. oktobra. Madžarski de-pisni urad poroča: Član magnatske zbor-nice grof Drašković, ki se je udeležil od-poslanstva, ki je v Parizu zahtevalo zdru-žitve Baranje z Jugoslavijo, je bil včeraj zaslišan pri državnem pravdniku v Pe-čuju ter je bil po zaslišanju aretiran.

NOV SESTANEK DR. BENEŠA S SCHÖBERJEM.

Dunaj, 21. oktobra. Zvezni kancelar se sestane s češkoslovaškim zunanjim mini-strom dr. Benešem prihodnji teden. Na tem sestanku bosta razpravljala o vpra-sanju gospodarskega zblizanja, katero sta v velikih obrisih že začela na svojem zadnjem sestanku.

Pred novo albansko akcijo.

Beograd, 21. oktobra. "Juturnji List" poroča iz Prizrena: Vladi se je posre-čilo dobiti v roke dragocene podatke o pripravah Albancev za vpad v naše ozemlje, ki se pričakuje vsak čas. Našim voljakom je naročeno, naj bodo skrbno pripravljeni in naj ne dajo nikakega po-voda za sovražnost. Naša vojska ob albanski meji je doslej vedno korektno postopala. V ozadiju prime orožništvo skoro vsi dan kakega albanskega agita-torja, katere so poslali Albanci v to svr-ho čez mejo, da bi pripravili na našem

ozemlju vstajo, ko bi albanske čete vdrle čez mejo.

Beograd, 21. oktobra. "Juturnji List" poroča: Vedno bolj se potrjuje domneva, da je Italija dala inicijativo za vpad čez našo mejo v Albanijo. To dokazujejo ne samo dokumenti, ampak tudi naše voja-ske poizvedbe. Albanske obmeine čete se izvršno utrpejo po vseh pravih moder-nih tehnik, kar ni mogoče, da bi bili na-pravili Albanci in njihov voditelj sami iz Skoplja poročajo, da so videli naši vo-jaki pri Kalceritu tri italijanske častnike

Revolucija na Portugalskem.

Umorjeni ministri.

Madrid, 20. oktobra. Iz Lizbone jav-ljajo: Ministrski predsednik Granja in ministri Santos, Mara in Freitas-Silva so postali žrtev atentata. Tudi bivši ministrski predsednik Cunha je bil ran-jen.

Lizbona, 20. oktobra. Davi so se z morja čuli topovski strel. Predsednik republike je sprejel novo ministristvo, da prepreči krvoprelitje in je poveril sestavo kabineta polkovniku Manuelu Cuelu, ki prevzame predsedništvo in notranje stvari.

Lizbona, 20. oktobra. Ob 13. uri jav-ljajo, da je novo ministristvo, ki stoji zunaj političnih strank, razveljavilo zakonite volitve od 10. septembra in vse pravne čine sedanjega parlamenta.

Lizbona, 20. oktobra. Čete republi-kanske garde in mornarice, ki so se v veliki mori udeležile gibanja, so se mirno poravnile v svoje vojašnice. Le nekaj straž ostane na ulicah.

Pariz, 21. oktobra. "Agence Havas" poroča iz Lizbone: Nova vlada je sestavljena. Ministrski predsednik je bivši revolu-cionar Manuel Marcaculo, minister za zunanje zadeve Veiga Simoes.

ZAUPNICE ČEŠKI VLADI.

Praga, 21. oktobra. Poslanska zbornica je danes odobrila vladno izjavo v vsemi češkimi glasovi proti nemškim in komu-nističnim.

SOCIJALNA KRIZA NA ANGLEŠKEM.

London, 21. oktobra. (Izv.) Časopisje ostro napada Lloyd Georgea povodom njegovega govora o brezposelnosti in pravi, da bi od vlade predlagani ukrepi imeli samo trenutni uspeh. Socijalna opasnost traja naprej. Vlada je situacijo preoptimistično ocenila. Vzeti bi morala tudi v poštev, da železna industrija od due dne bolj propada; ravnotako je z produkcijo premoga. V kratkem bo zo-pet zatvorjenih 16 premogovnikov.

BERLIN ZOPET «BURŽUJSKI».

Berlin, 21. oktobra. (Izv.) Končni rezultat občinskih volitev v Berlinu je sledeči: meščanske stranke 114, socijalni demokrati 111 mandatat. Prva seja novega občinskega sveta bo dne 3. novembra.

KOMUNISTIČNE GROZNJE.

Washington, 21. oktobra. V pisnih, ki nešiojo podpis komunistične organizacije, se grozi, da bodo zleteli vsi ameriški konzulati na Francoskem v srak, če se usmrtita Italijanska komunisti Sacco in Vanzetti. Ameriški konzulati so zastra-ženi.

Protidraginski šhod javnih nameštencev.

Včeraj zvečer se je vršil v veliki dvo-rani «Uniona» v Ljubljani protidraginski šhod, ki so ga priredile združene stanov-ske organizacije javnih nameštencev. U-deležba je bila jako dobra. Zborovanje je otvoril železniški nastavljenec g. Korošec. Prvi je govoril strojevodja g. Rupnik, ki je vehementno napadel vlado, da je samo ona kriva sedanje nezmozne dra-gije, ker preveč protežira banke, kapitali-ste in trgovce, ne stori pa ničesar, da bi omilila sedanje nezmozne razmere. Zato ne bi bilo nič čudno, ako bi končno celo uradništvo zašlo na stranpota.

Nadaljnja govornika gg. Urbančič in Bekš sta v zmerem tonu opozarjala na težaven položaj, v katerem se nahaja uradništvo vsled vedno naraščajoče dra-gije. Uradništvo se sicer zaveda svojih dolžnosti napram državi, zato pa pričaku-je tudi od nje pomoči.

Nadpoštar g. Ravnljar je končno pre-dčital resolucijo, ki pozivlja vlado, naj vendar že enkrat izvrši sklepe svojih opa-ket, ki so ostali še vedno nerešeni. Opa-žalo se je, da so sicer resno in dostojno zborovanje gotovi elementi hoteli motiti s hujskanjem, kar pa se jim ni posrečilo.

IZ RUSIJE SE VRAČAJO NAŠI LJUDJE — OZDRAVLJENI.

Beograd, 21. oktobra. (Izv.) Poslednja dni prihajajo iz Rusije večje grupe naših podanikov, ki pa ne prinašajo s seboj nobenih boljševiških idej več. Vsi pripove-dujejo o groznem terorju boljševikov.

POSILJATEV VALUT V INOZEMSTVO.

Beograd, 21. oktobra. (Presburo). Glav-no nadzorništvo finančnega ministristva naznanja interesentom, da je postalo kon-trolliranje pisem, s katerimi se vračajo po-siljatelj valuti v inozemstvo, nepotrebno in da morejo ta pisma odhajati v inozem-stvo, ne da bi se poprej pregledala in žigosala s strani odbora za nadzorstvo pošiljatev deviz in valut.

RAZNA POROČILA.

Dunaj, 21. oktobra. Antanta se udeleži konference v Portorose. Francijo bosta zastopala polkovnik Maugras in Lefevre. Ameriko polkovnik Mias, Anglijo pa Sir Francis Dant.

Praga, 21. oktobra. «Moravske Noviny» doznajajo, da so oblasti aretirale nekatere bankirje, ki so umetno znižali tečaj češkoslovaške krone v Curihu. Preiskava se ni končala.

Beograd, 21. oktobra. (Izv.) Generalni direktor carin je obvestila vse carinarni-ce, naj nujno pospešijo ocarinjenje vse-ga izvoznega blaga, ker je to za izbolj-sanje tečajja dinarja neobhodno potrebno.

Beograd, 21. oktobra. (Izv.) Dne 15. no-vembra pričena na novo izhajati v Beo-gradu «Narodna Rijeka». List bo izhajal Moša Pišče kot uredniški list.

Konferenca v Portorose.

Po odstranitvi raznih ovir bi se morala začeti konferenca v Portorose že dne 2. julija t. l. Pa se ni začela. Vzrok temu je bila odsotnost Sir Francis Wilda, predsednika vagonске razmejitelne komisije za razdelitev železniskega parka v Dunaju in markiza della Torretta, ki je bil tudi zadržan. Razven tega je bila tudi Jugoslavija neodločena, ali naj se konference udeležijo ali ne, to sicer zaradi raznih nasprotij med njo in Italijo. Zategadelj je bila konferenca odgodena do srede septembra. V sredi septembra pa zopet ni bilo o konferenci duha na sluha in že se je splošno računalo s tem, da se sestanke sploh ne bo vršili. Sedaj pa je Italija naenkrat zopet sprožila to idejo in v ponedeljek dne 24. t. m. se v Portorose vrši prvi sestanek odposlancev Italije, Rumunije, Avstrije, Češkoslovaške, Jugoslavije, Poljske in Madžarske. Posvetovalni glas pa bi na konferenci imele tudi Anglija, Francija in Amerika. Doslej se še ne ve, ako bodo vse navedene države poslale svoje zastopnike v Portorose.

Program konference v Portorose se deli v dva dela: v prometno-politična in trgovsko-politična vprašanja. Prometni problem se bo reševal po sledečem redu:

Razdelitev voznega parka na temelju senžermenske pogodbe; vzpostavitev direktne železniskega prometa; izposojanje lokomotiv in vagonov; olajšave na končnih postajah; tranzitni tarif in promet s posebnimi vozovi.

Trgovsko-politične zadeve pa se bodo obravnavale kakor sledi: Ukinjenje medsebojnih trgovinskih dogovorov med nasledstvenimi državami; odstranitev uvoznih in izvoznih težkoj ter carinsko in potno olajšanje v toliko, v kolikor to doslej še ni izvedeno.

Po konferenci v Portorose se bo po prvotnih dispozicijah vršila še ena konferenca v Rimu. Na tej konferenci se bodo razpravljala v prv vrsti juridična in demaršna vprašanja glede katerih se nasledstvene države doslej še niso sporazumele. Jako važno bo na rimski konferenci vprašanje dolgov in terjatev posameznih nasledstvenih držav med sabo.

Politične beležke

Demontirani Slovenci. V četrtak se je zbralo 20 gospodov. Na nadaljnjo delo svoječasne izjave kulturnih delavcev. Glavno besedo sta imela gg. dr. Kraigher in Hinterlehner. Sestanek je bil zaključen s sledečo resolucijo, ki jo objavljamo kot kulturni dokument: »Ob glasovih, ki sporočajo namero ministrskega sveta, da se odpravijo posamezne fakultete ljubljanskega vseučilišča, protestirajo slovenski kulturni delavci, slovenski kulturni zavodi in slovenska kulturna društva zoper vsako tako namero, ker smatrajo, da bi bil s tem oškodovan življenjski interes slovenstva, čegar celokupni program je prav tako bistven del kulturnega in gospodarskega programa jugoslovanskega, kakor sta njegova bistvena dela programa srbskega in hrvatskega. Ni je skupnosti in edinstveni osti v naravi, ki bi ne sestajala iz prvih. Cini popolneje prvine, tem popolnejša tudi sestavina. Zato je ideja, ki zahteva demontiranje slovenstva, nesrečna in škodljiva zmot. Zločin zoper jugoslovanstvo bi zagrešil, kdor bi hotel odpraviti že obstoječe narodne dobrine. Naloga države je, da te dobrine ščiti in jih do najvišjih ciljev izpopolni in izgradi. Zato smo tudi mi, da ne gre varčevati pri potrebah narodne kulture, ki skrbi za dušo naroda, ko je prilike dovolj, da se omejijo državni izdatki na manj škodljiv in manj boleč način.«

Razmejitve med Bolgarijo in Jugoslavijo je sedaj definitivno končana. Meja je določena v vseh tudi spornih točkah in začasno naznačena s globokim jarkom, v katerega se bodo po medsebojnem sporazumu vzdali na cementnem temelju mejniki. Edino pogranična črta v Strunčnici radi težkega terena še ni končno določena in to samo v par točkah, toda upati je, da se reši tudi to vprašanje v najkrajšem času. Ker ni nobenih načelnih nasprot-

stev, pač pa le neka nesoglasja glede razdelitve oziroma izmenjave obmejnih posestev.

Vse kakor pri nas. Himna, ki jo je pel ministrski predsednik državi, naj se mu ne šteje v zlo. Pel jo ni kot ministrski predsednik in ne za poučbo tuzemstvo, temveč kot zunanji minister za slabo poučeno inozemstvo. V času, ko se časopisi konfiscirajo kakor kakor v dobi bivše Avstro-ogrske že radi same kritike uradniške oligarhije v času ko stopi na svobodo državljanskih denunciacij in ko so smatrali opozicijska taktika kot boj proti državi zveni beseda o demokraciji in svobodi kot obrabljena fraza. Čestiti čitatelj meni, da je to citat iz »Slovenca« ali »Jugoslavije« in da velja seveda prilika v naši državi. Morda je to izrek narodno socialnega voditelja Brandnerja? Motiš se. Citat velja prilika v državi, ki jo upravljajo skupno s socialnimi demokrati gospodje klerikale in narodni socialisti — češkoslovaški republik. Poenot pa je iz »Prager Tagblatta«, glavnega glasila onih Nemcev, ki smrtno sovražijo svobodno državo češkoslovaškega naroda. »P. T.« je napisal povodom ekspozicije min. preds. Beneša članek, ki razglasa češkoslovaško republiko za državo reakcije — ker z močno roko drži k tlom svoje notranje sovražnike ter se niti na boji konfiscirajo svoje »Straže«, Slovence in Jugoslavije... »

Zakaj se je zakasnila otvoritvena seja parlamenta. V večerjem poročilu o otvoritveni seji narodne skupščine smo zabeležili, kako se je zavlekel začetek seje. Največjo jo je imel otvoriti predsednik parlamenta dr. Ribar, ki je že zavzel svoje mesto, potem pa je nastal preobrat in seja je pričela kot ustanovna t. j. s starostnim predsednikom. Vzrok leži v tem, da si stranke dolgo niso mogle priti do joustosti, kako se naj pravilno postopa. Ustava predpisuje, da se vsakoletno redno zasedanje narodne skupščine pričenja 20. oktobra. Naš parlament je zadnjič zboroval v izrednem zasedanju. Sporno je bilo, ali se sme to izredno zasedanje brez formalnosti pretvoriti v redno ali je treba varovati splošno parlamentarna načela, po katerih je strogo ločiti zasedanje od zasedanja. V našem slučaju je bila zadeva toliko kompliciranejša, ker se je ustavotvorna skupščina pretvorila v običajno zakonodajno skupščino, ki je brez formalnega velikega akta obdržala predsedstvo konstituantne. Pojavila so se razna naziranja, končno je zmaga strog a interpretacija čl. 75. ustave, po katerem je 20. oktober začetek rednega zasedanja. Po tej interpretaciji je bilo treba izredno zasedanje zaključiti s posebnim ukazom in istočasno otvoriti redno zasedanje. S tem je bilo postavljeno na dnevni red tudi novo konstituiranje parlamenta. Zato je prevzel predsedništvo najstarejši poslanec in so se potem večeraj izvršile nove volitve biroja. Otvoritev novega zasedanja ima tudi za posledico, da izgubijo razni poslaniški akti, predvsem interpelacije svoje veljavo ter morajo biti na novo vloženi. To je v ostalem formalnost, ki nikomur ne škoduje. Tudi parlamentarni odbori se bodo sestavili znova, izvzemši pač zakonodajni odbor, ki je v smislu čl. 133 ustave stalen za vso dobo sedanja zakonodajne skupščine, ker je bil stari ustavni odbor pretvorjen v zakonodajnega.

Dementirana hujskarija. Včeraj smo ovrgli pisanje nekaterih naših listov, ki so prinašali izmišljena poročila iz italijanskih oficirskih krogov pod naslovom »Luka Baroš — izgubljena za Jugoslavijo« in ugotovili, da prihajajo ta poročila iz virov, ki so skrajno sovražna naši državi, pa naj se nahajajo izven nje, ali pa v nji. Ta poročila so dospela tudi v italijanske liste, ki so jih priobčili istočasno z našimi opozicijskimi listi. Italijanska vlada sedaj odločno dementira, da bi ta poročila imela kakoršnokoli zvezo z italijansko vlado; sporazum med Bonomijem, della Torretta in Zanellom o baroškem vprašanju je neresničen, kot so neresnične vesti o neki formuli in relativnem sporazumu! Torej Italijanska vlada dementira vesti, ki so jih

prinesli naši opozicijski listi proti naši državi, zanimivi bi bilo sedaj vedeti, odkod so ti naši listi dobili te vesti, ki so izlele istočasno v njih in v italijanskih nacionalističnih listih.

Protiv in srbski radikalci. Srbski radikalni listi kot so n. pr. »Novosti«, »Tribuna« in »Samouprava« so doslej jako rezervirano opazovali Protičevo akcijo, toda zadnji dogodki so spravili tudi to časopisje iz rezerve. Pričeli so odločno obsojati Protičevo akcijo, v kateri ne vidijo ničesar drugega nego cepljenje moči in energije radikalne stranke. Listi ugotavljajo pa, da je zašel Protič sedaj na popolnoma napačno pota. Situacijo je rešil srbski narod, ki je v svoji politični razsodnosti takoj uvidel napako Protičeve akcije in mu pokazal hrbet. »Novosti« pišejo: »Ko je prišel moment, da se vsi, ki jim je mar bodočnost naša države, strnejo v eno vrsto, da izvedejo določbe naše ustave, je začel Protič koketirati z raznimi heterogenimi elementi, da revidira ustavo: z Radićem, ki želi neodvisno ali vsaj hrvatsko republiko v okviru kraljevine SHS; s Korošcem, ki je že parkrat javno izjavil, da ne more s Protičem, ker se njegova avtonomija ne zлага s oblastmi g. Protića v hrvatski republik; gospoda Radića; začel je pogajanja z Laginjom, ki bi odšel s svojimi prijatelji že zdavnaj v penzijo, da mu ni za hrbtom široka figura gospoda Radića, na katero se naslanja, za katero vedno skriva svoje prave namene. Zato je revizija ustave v smislu Protičevih projektov naravnost nemogoča vzpričo tolikih in raznovrstnih zaveznikov, tudi v slučaju, ako bi bila radikalna stranka tako nekonsistentna in bi se Protiču na ljubo izneverila svojem programu.« »Tribuna« z dne 18. t. m. prinaša iz Zagreba politično pismo, za katero se sodi, da jo je napisal šef presbura in glavni urednik »Tribune« Pera Taletov, ki se je one dni mudil v Zagrebu. V tem članku se pravi: Pasivnost v parlamentarnem delu od hrvatske strani dokazuje popolno nepojmovanje politične borbe v demokratski državi. Na ta način Hrvati podpirajo le one, proti katerim bi se morali, oziroma se hoteli boriti. Ti hrvatski politiki so s svoje neumestno in neopravičljivo politiko pritrili situacijo tako daleč, da se danes naše javno mnenje že sprašuje: Kaj naj bo Hrvatska Irška? Naši politiki romajo v Zagreb, da konfirirajo s takozvanim hrvatskim blokom, s to neuspelo in neustvarljivo željo hrvatskih opozicijskih strank! Celo nekateri politiki vladnih strank so zagrešili to napako: poskušali je to Protič... »Tribuna« pravi nadalje: Tega mora biti konec! Naši politiki, ki potujejo v Zagreb na razne dogovore, naj vedo, da neutemeljeni trmoglavosti hrvatskih opozicijskecev ne smejo pripisovati nobene važnosti, da ne smejo iz Hrvatske ustvarjati jugoslovanske Irške; za prave srbske - hrvatske politike in rodolube Zagreb ne sme biti Meka, kamor bi hoteli vsak petek na božjo pot. Radić, Surinjin in Trumbić so vedno odprta vrata naše prestolnice, naj pridejo sem, naj tu na legalen način poskušajo razrušiti to, kar vzbuja njih nezadovoljnost, ali to samo pod enim pogojem: ti morajo biti zmorni, da ustvarijo nekaj boljšega od tega, kar imamo sedaj!

Po svetu

Italijanska preiskava o albanski ekspediciji. Preiskovalna komisija, ki jo je izbral italijanski parlament, da preišče krivce znane ponesrečene italijanske vojne ekspedicije v Albaniji, je deloma končala svoje delo in izročila obširen elaborat predsedstvu parlamenta. Referat navaja jako obtežljive momente proti bivšim komandantom italijanske ekspedicijske vojske generaloma Ferreru in Bertottiju.

Razoroževanje na Madžarskem. Naredbenik madžarske armade objavljaja imenik častnikov in vojaških uradnikov, ki se v zmišlu trianonske pogodbe upokojijo s prvim novembrom t. l. V imeniku so štirje feldmaršallajtnanti, nadalje je petindvajset generalov in podarmilarov, 9610 štabnih in višjih častnikov.

Bonomi zastopnik ministra zunanjih zadev. Ker odpotuje minister za zunanje zadeve della Torretta na razorožitveno konferenco v Washington, bo prevzel začasno vodstvo italijanskega zunanjega ministrstva ministrski predsednik Bonomi.

Italijansko odposlansitvo na washingtonski konferenci. Valed odločitve angleškega premierja Lloyd Georgea, da osebno odpotuje na konferenco v Washington, je sklenil storiti isto tudi zunanji minister marki Della Torretta osebno navzoč samo na prvih sedanjah, pa bo izročil predsedstvo delegaciji Schanzerju, sam pa bo odpotoval v Italijo, kjer se bo bavil z drugimi važnimi posli.

General Zekov, bivši bolgarski vojni minister in vrhovni poveljnik bolgarske vojske za časa svetovne vojne, se je te dni vrnil v Sofijo, da se stavi na razpolago sodišču, ki sodi člane kabineta Radoslavov, ki je kakor znano, obtožen, da je zakrivil udeležbo Bolgarije v svetovni vojni na strani centralnih držav.

Mir med Turčijo in sovjetskimi republikami. »Newyork Herald« javlja iz Moskve, da je bil te dni podpisani mir med Turčijo ter sovjetskimi republikami Azerbejdžanom, Armenijo in Georgijo.

Nemško - poljski gospodarski dogovor glede Gornje Slezije. Za zaščito gospodarskega življenja v Gornji Sleziji po razdelitvi je poslaniška konferenca odobrila nastopne odredbe, ki bodo promet nemško - poljskega dogovora v obliki glavne konvencije: Uprava privatnih železnice ostane neizpremenjena. Za nemške železnice se za dobo 15 let uredi skupen obratni stroj. Marka ostane največ za dobo 15 let edina zakonita vrednostna enota. Carinske meje se strne s politično mejo. Zakoni za carinske tarife se bodo izvajali, razen nekaterih izjem, ki se nanašajo na sirovine in poljedelke, ki se pošljejo z glasovalnega ozemlja v svrhu, da se obdelajo, oziroma izgotovijo. Prirodni pridelki poljske cene so za dobo treh let pri uvozu na nemško ozemlje carine prosti. Nemčija in Poljska si priznata druga drugi dovoljenje izvoza rudarskih produktov iz obeh con. Vsak prebivalec glasovalne cone sme prekoračiti mejo brez formalnosti. Vsak poljski prebivalec v nemški coni in vsak nemški prebivalec v poljski coni obdrži svoje poljsko, oziroma nemško prebivališče za dobo 15 let. Vsak nad 18 let star poljski prebivalec v nemški coni more tekom 12 let optimirati za poljsko narodnost. Mešana komisija, v Gornji Sleziji, ki je sestavljena iz prav toliko Poljakov kakor Nemcev, je posvetovalen organ, ki ima olajšati izvedbo teh ukrepov. Za poravnanje zasebnih sporov se ustanovi razsodišče.

Masaryk o boljševizmu. Člana uredništva praškega dnevnika »Prager Presse« je sporočil te dni predsednik češkoslovaške republike nekaj veleniziranih svojih nazorov o boljševizmu. Masaryk pravi, da so boljševiki slihi otrokom, ki se igrajo na ulici in razpravljajo o tem, kaj bi storili, če bi eden od njih postal kralj. Borba boljševizma za obstanek je jasno pokazala kaj, kakšni in česa zmožni so njegovi očetje. Boljševizem je izrodek svetovne vojne, ki je dala ruskim marksistom priliko, da svoje ideale realizirajo. Ta polzkus pa je propadel, ker se Rusi še ne nahajajo na zadostni stopnji sodobne kulture. Glavna napaka boljševizma je ta, da so s svojim hotenjem padli v grobo prvotnost, do čim se mora pri stvarjanju bodočega družabnega dela delati v prvi vrsti na to, da bo ideal tega reda na višini socialne in historične znanosti in filozofije.

Prosveta

Ljudsko vseučilišče v Celju. V ponedeljek je pred nabito polno dvorano predaval ravnatelj meščanske šole, g. Seražnik, o vzbujanju električne sile. V ponedeljek dne 24. t. m. predava urednik Špindler o zgodovini in razvoju novinarstva.

Kongres italijanskih akademikov, ki se je vršil te dni v Trstu, se je izrekel za

ustanovitev popolnega vseučilišča v Trstu in delnega v Zadru. Tozadevne resolucije so bile poslale italijanskemu prosvetnemu ministristvu v Rim.

Nagrada za spis o naših mestih. Kajizevni odbor zadružne drja. Ljubomira Radočiča v Beogradu razpisuje nagrado v znesku 5000 dinarjev za najboljšo delo o vseh večjih mestih naše države. Delo mora biti pisano poljudno in obravnavati naša mesta raz zgodovinsko, zemljepisno in kulturno stališče s primernimi slikami. Delo mora obsegati najmanj deset tiskovnih pol. Poleg razpisane nagrade dobi pisatelj, čigar delo bo odobrila posebna komisija, tudi običajno pisateljsko nagrado.

Sentjakovski gledališki oder v Ljubljani. Florijanska ulica 27. I. nadstropje. Funtkova drama »Tekma« je pri prvi uprizoritvi dosegla najlepši uspeh, ker je bila jako skrbno pripravljena; igralci in igralke so pa tudi razvili vse svoje igralske vrline. Oprema igre je bila okusna in elegantna. Nove kulise je z večšo roko naslikal gledališki slikar Luce Magolič. Drama se ponovi v soboto dne 22. in v nedeljo dne 23. oktobra ob 8. zvečer. Predprodaja vstopnic v sentjakovski napredni knjižnici v soboto od pol 6. ure zvečer dalje.

Sport

Prvenstvena tekma Primorje-Sparta. V nedeljo dne 23. t. m. se zaključijo prvenstvene tekme prvega razreda, s tekmo med S. K. Primorjem in S. S. Sparto. Tekma sama na sebi obeta biti z ozirom na zadnje dosežene rezultate S. K. Sparte napram S. K. Iliriji, zelo zanimiva. Oba kluba postavita kompletni prvi moštvi, zavedajoč se, da ta tekma odloči drugo mesto v prvem razredu. Zanimanje za izid tekme je tem večji, ker sta bila omenjena kluba, pri spomladanskih prvenstveni tekmi, enakovredna. Tekma se vrši na prostoru S. K. Ilirije ob pol 16.

Prvenstvene nogometne tekme dne 23. t. m. (Službena objava LNP.) Prostor Ilirije: ob 14. uri Svoboda, Ljubljana Petri Hermes, sodnik g. Jerala, ob tričetrti na 16. uri Sparta: Primorje, sodnik g. Kepec. — Prostor Sparte: ob 10. uri Svoboda, Ljubljana (rez.): Svoboda, Moste (rez.), ob 14. uri Svoboda, Moste: Jadran, sodnik g. Hus. — Moštva se opozarja, da treba nastopiti točno ob določenem času.

Razdelitev nagrad zmagovalcem v letošnjih kolesarskih in motociklističnih dirkah, prirejenih po ljubljanskem kolesarskem klubu »Iliriji«, se vrši v nedeljo dne 13. novembra na veliki veselici v Narodnem domu.

Kolesarske, motorne in avtomobilske dirke v Zagrebu. H. k. b. »Sokol« priredi v nedeljo dne 30. oktobra 1921. veliko kolesarske dirkališčne dirke na dirkališču v Černomeru v Zagrebu. Dirkalno se bo za prvenstvo Zagreba. Istočasno se vrše motorne in avtomobilne dirke na iste dirkališču in revančna tekma med krasnim konjem-dirkačem Leonom ter kolesarji na 2700 m. Motocikli so grupirani v skupine od 5 HP, do 7 HP in nad 7 HP. Jugoslovanski koturški savez poziva vse kolesarje, motocikliste in avtomobiliste, ki bi se hoteli udeležiti teh dirk, da se prijavijo najkasneje do četrtka dne 27. t. m. pri tajniku podsaveza, g. Gorcu na Gosposveti cesti ali pri S. Gorjancu, Kolodvorska ulica, Cunard Linie. Dirke obetajo biti nad vse zanimive, ker so povabljeni na tekmovanje vsi klubi Jugoslavije.

»Svoboda« »Atletiki« v Mariboru. Prvenstvena tekma, ki je bila določena za nedeljo ob 8. uri zjutraj, je preložena na pol 15. uro in se bo vršila na Rapidovem igrišču. Kluba si stojita prvič nasproti in je pričakovati zanimive igre.

Zaključek jesenske prvenstvene sezone. Z nogometnimi tekmi v nedeljo se zaključijo jesenski del prvenstvene sezone 1921/1922. Na igrišču Ilirije se bosta borila za drugo mesto I. razreda v Ljubljani Primorje in Sparta. V predigri si stojita nasproti ob 14. uri Svoboda in Hermes. Oba imata doslej enako število točk, nedeljska tekma odloči, komu bo pripadlo prvo mesto II. razreda in s tem prestop v I. razred. — Obe tekni bosta sigurno nudili dober sport. — Na igrišču Sparte ob Dunajski cesti se vrši ob 10. uri tekma med rezervama ljubljanske in moščanske Svobode ter ob 14. uri tekma med I. moštvom moščanske Svobode in Jadranom.

CLAUDE FARRÈRE:

Morski ropar

(Le Flibustier des Mers.)

Roman.

Toda Rdečebredec se kaj malo briga za nezanesljivo in slabotno opremo svoje ladje, marveč vedno ponavlja svojemu moštvu, da je prosluli Pierre Legrand pred petnajstimi leti z le štirimi topovi in le osemindvajsetimi Flibustejci napadel podarmirala španskih galijon, ki je imel štiriinpetdeset težkih topov in posadko tristodevetdeset in šest mož! Čim močnejši je nasprotnik, tem boljši je plen! Čim manj je tovarišev, tem večji je delež, ki pride na vsakega! Eduard Bonny Rdečebredec je rodom iz Bristolu v Angliji, po poklicu je pa Flibustejec, ono so bila njegova načela in rad je naglašal, da živi samo enkrat ter da je velik bedak, kdor

zamudi dobro življenje iz strahu pred slabo smrtjo.

Precej velik in širokopleč, — čeprav ne dosega orjaškega Tomaža Trubleta — se Eduard Bonny gotovo ne bi umaknil pred nikomur, če gre za tekmo v drznosti, podjetnosti in odločnosti. V več kot dvajsetih večjih bitkah na kopnem in na morju je Eduard Bonny pokazal vsej Ameriki, kaj ve in zna.

Tomažu o vsem tem še ni nič znano, vendar se pa ne vara o osebi svojega novodošlega obiskovalca in sobesednika ter ga tudi primerno ocenjuje. Njemu na čast ukaže prinesiti iz jedilne shrambe najstarejšega vina, naravnost iz soda in v trebušnih vrh. Ni še poteklo četrt ure, pa sta oba kapitana že najboljša prijatelja, živahno se razgovarjata in tolčeta drug drugemu po bedrih, da odmeva plosk po vsej ladji.

»Holat!« reče končno Rdečebredec in predirno pogleda Tomaža, »hola, stari kamerad! Takšen dečko, kakor

si ti, in s takšno ladjo, gotovo nisi prišel na to obalo, da prevažáš kakao ali tobak ali mahagoni, razven če najdeš kaj sličnega na španskih ladjah, ki se vračajo iz Nove Španije. Ali se pa motim? Hudič me naj vzame, če nisi korzar, ravno tako kakor sem jaz Flibustejec! Korzarji in Flibustejci so pa že od nekdaj dobri prijatelji, ki se prav lahko sporazumejo in lahko tudi sodelujejo! Udarj, matroz, pa ti povem pravo pot, če hočeva sodelovati v dobrem pomorskem prijateljstvu.«

»Bomo videli!« odgovori previdno Tomaž Trublet. »Da, dečko moj, to bi že šlo. Pa kaj govoriš o Španiji in Novi Španiji? Da, bogami, korzar sem že in tudi pripravljen, da se skupno odpraviva na posel. Toda le proti Holandcem, ki so sovražniki kralja francoskega, ne pa proti drugim, nevtralcem, zaveznikom ali prijateljem. Evo ti moje korzarsko pismo. Če ne poslušam, postanem morski ropar. Prečitaj si ta pergament!«

»Kaj?« pravi Rdečebredec. Ali si domišljaš, da znam brati? Pa že ne! Pa nič ne de! Holandec ali Španec, papistovska ali hugenotska sodrga, to mi je vsejedno! Kje je razlika med ovčjo in bivolsko kožo? Kaj blazni, boter? Ti jedini med vsemi Angleži in Francozi, kar nas je tu, boš hrbet kazal tem kastilskim opicam, ki ne prestando požigajo naše koče in obešajo naše možakarje, kadar niso ravno oni na vrsti, da jih mi obešamo? Pri njih prokleti materi božji! Tomaž Trublet, maloneški kapitan, ali si z nami ali pa proti nam! Če si z nami, udari! Če si proti nam, vrag naj me vzame, pa se vrnem na svojo ladjo in se udarim še to uro s teboj na življenje ali smrt!«

Brez besede se Tomaž umakne za korak. Rdečebredec pa jame iznova: »Kaj? Takšna cunja iz oslovske kože, kakor tvoje pismo! Pojdi, pojdi, matroz! Ko preživiš nekaj časa med nami, se boš proklete malo brgal za to, ali imaš pred seboj prijatelja in

zaveznika, ali nevtraleca ali sovražnika. Dotlej pa pusti, če nočeš! To že uredimo potem še ob pravem času! Gospod de Ogeron, naš kraljevi namestnik, je zelo spreten gospod in prav nič ne dvomim, da ti napiše prav kmalu drugo korzarsko pismo mnogo lepše in daljše, kot to-le tu, in v njem bo napisano, da ti ukazuje, da naskočiš Špance ravno tako hrabro in junaško, kakor Holandce. Če govorim resnico, ali se nam potem pri družiš?«

Tomaž gleda, toda je tako dolgo da ga izpregleda in pretehta: »Da,« pravi potem z jasnimi in zvonkim glasom, »pridružim se ti, čes dobim od gospoda de Ogerona pravnovoljavno dovoljenje, kakor praviš. Takoj grem k njemu v poset. To da o čem pravzaprav govoriš in kakšno bo to pismo, ki bi več veljalo ko moje?«

Eduard Bonny Rdečebredec s gromko zakrohota in prične razlagati. (Dolge prihodnje.)

Otvoritev nove trgovine

Podpisani naznanjam, da sem otvoril v bivših opuščenih trgovskih prostorih g. K. A. Kregarja, Sv. Petra cesta št. 23

trgovino z galanterijskim blagom na drobno in na debelo.

Zaloga vseh šolskih potrebščin. Stalna zaloga kleja (lima).

1760 **A. STADLER.**

Obvestilo.

Imam v zalogi vse sokolske potrebšrine: Kroje za člani in članice, telovadne obleke, čevlje, ovrtnike, gumbi itd. Ceniki na razpolago. Zdravo! 1840

Peter Capuder, Ljubljana, Vidovdanska c. 2, dobavitelj Jug. Sokol. Saveza.

Ženitna ponudba.

Trgovec, 32 let star, dobrega značaja, zelo dobro idečo trgovino v večjem mestu Slovenije, želi znanja z gospodnično ali gospo istih let, ki ima premoženje, katero bi se investiralo v trgovini za povečanje iste proti izborni rentabiliteti.

Skupno gospodinjstvo in stanovanje v isti hiši in potem civilen ali pravoslavni zakon.

Resne dopise, če mogoče s sliko in natančnimi podatki, je nasloviti s šifro „Lepa bodočnost“ na Anončno družbo **Aloma Company**, d. s. o. z., Ljubljana, Kongresni trg 3. Tajnost častno zanjena. 1756

Naročajte dnevnik „Jutro“!

SPEDICIJSKA TVRDKA

Ludovik Ševar vd.

NA RAKEKU

izvršuje najhitreje vse v to stroko spadajoče posle, tudi osarinjenje. 1755

1863 Prazne in rabljene

vreče (diakova)

v vsaki množini po najnižji ceni pri

FR. SIRC, Kranj.

Kupuje

suhe gobe, fižol, brinjevo olje.

Telefon int. št. 9, Kranj.

Razpošiljalna

„KONKURENCIJA“

Ljubljana - Zg. Šiška

Lanišče

zamenja v

in predivo

platno

mehanična vrvarna, terilnica in predilnica Anton Šinkovec, Kranj, Grosuplje. 1735

Zanesljiv in trezen strojnik

vešč tudi električne montaže, se išče za tovarniško podjetje v bližini Ljubljane. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Strojnik“. 1759

I^r IMPERIAL SIR

tucat K 68.— ili Din. 17.—, pošt 4 tucata najmanjše

I^r LIPTAVSKI SIR

kg K 34.— ili Din. 8-50 poštom bur- rence 12 kg netto razšalje

MLJEKARNA SUNJA

(Hrvatska). 1743

Ribje olje

pristno, medicinsko, je sveže došlo in se dobi na drobno in na debelo

v drogeriji **A. KANC,** Ljubljana, Zidovska ulica 1.

priporoča

„Slovenski bombaž“

za pletenje 1627

znamke „Jagnje“

v vseh idočih barvah in vsake debelosti.

Posebnosti domačega izdelka za novorojence. Tetra-perilo. 1835

C. J. HAMANN

Mestni trg 8.

Naznanilo.

Podpisana naznanjava cenjenim odjemalcem, da sta ustanovila družbo

„Tekstil“

1745

za proizvodnjo in distribucijo blaga, pletenin itd. ter se tem potem priporočava za nadaljnjo naklonjenost.

Zaloga: Ljubljana, Turjaški trg števil. 1.

Charles Princ.

Tel. št. 572.

Filip Pečenko.

Zdraviški dom na Bledu

se odda za dobo treh let v najem.

Ponudbe je vložiti do 20. novembra t. l. pri županstvu občine Bled, kjer so tudi podrobni podatki in pogoji na vpogled. 1757

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Preuzema vse bančne posle najtočnejše in najkulantnejše.

Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb, Wien, Opatija, Zadar,

New-York, Frank Sakser, State Bank.

Poslovne zveze z vsemi večjimi mesti v tu- in inozemstvu.

Vabilo na subskripcijo.

Podpisani konzorcij je sklenil ustanoviti delniško družbo za eksploatacijo vodne sile reke Krke. V kratkem bode dogotovljena prva električna centrala v Zagracu, ki bo preskrbovala z električnim tokom še tekom tekočega leta velik kos Dolenjske, kakor Krko, Stično, Št. Vid pri Stični, Višnji gori, Žalno, Grosuplje, Smarje, Škofljica, Dobropolje itd. V slučaju večje uporabe električnega toka, je na Krki še več za eksploatacijo zelo pripravnih mest.

Delniški kapital družbe bode znašal K 6,000.000.—, ki se sme zvišati s sklepom občnega zbora na K 10,000.000.—. Kapital bode razdeljen na 7500 delnic po nominalni Din. 200.— = K 800.—.

Vsled tega se da na javno subskripcijo omenjeno število delnic po nominalni ceni. Za stroške emisije in kolek pa je plačati za vsako delnico še Din. 20.— = K 80.—. Na subskribirane delnice odpadajoči znesek je vplačati takoj ob prijavi.

Subskripcija se bode vršila

od dne 15. oktobra do 15. novembra t. l.

pri Slovenski eskomptni banki v Ljubljani ter njeni podružnici v Novem mestu, pri Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani ter Hranilnici in posojilnici v Višnji gori.

Delnice bodo deležne čistega dobička izza 1. januarja 1922. ter bodo opremljene z kuponom za leto 1922.

O subskribiranih delnicah in o vplačilu se bodo dajala prijaviteljem posebna potrdila.

O dodelitvi delnic se bo subskribentom poročalo, kadar bode prijava končana, nakar dobe isti začasno potrdilo o dodeljenih jim delnicah proti vrnitvi potrdila o subskribiranih delnicah, odnosno vrnitev vplačanega zneska, kar bode preseglo predpisano visočino. Originalne delnice prejmejo podpisovatelji proti začasnemu potrdilu, kakor hitro bodo iste dotiskane.

Konzorcij „Elektrarne Zagrac“ v Višnji gori.

Mihael Omahen

Ivan Končina

Milan Končina

Anton Rojec

Josip Javornik

Henrik Lobe

Ivan Šteh

Martin Videnič

Franc Koščak